

9. ábra

vonatok csillapítása 0,078 N/km. A 200 m kábel csillapítása =

$$0,078 \text{ N/km} \frac{200}{1000} = 0,010 \text{ N.}$$

Ehhez járul még a szobavezeték, amely legfeljebb 0,006 N-t jelent. Ezt a kis túllépést megengedjük. A csillapítás ebben az esetben a 9. ábra szerint oszlik meg:

E példákban azt kívántuk bemutatni, hogy a tervezésnél mindig a főközponttól kell kiindulni, s a megengedett csillapítás értéken belül a leggazdaságosabb megoldást kell választani. Előfordulhat a gyakorlatban az az

eset is, amikor olyan nagy a távolság valamelyik alközponti mellékállomás és az alközpont között (pl. a városi iroda és a gyártelep között), hogy a megkívánt 0,3 N a mellékállomás és a főközpont között nem biztosítható. Ilyenkor — ha fontos mellékállomásról van szó, amely részt fog venni az interurbán forgalomban — meg kell fontolni, hogy nem lenne-e célszerű a mellékállomásra az alközpont kikerülésével külön fővonalat vezetni.

Mindig meg kell vizsgálni, hogy az alközpont megfelelően van-e telepítve. Általában akkor megfelelő az alközpont telepítése, ha a kapcsoló a mellék-

állomási vezeték hálózat súlypontjában van. Ez inkább a főközpont irányába tolóthat el, ha így a fővonalak csillapítása nagyobb mértékben csökken, mint amilyen mértékben az egyes mellékállomások vonalcsillapítása nő.

A tervezésnél a nagytávolságú szolgálat szempontjait tartottuk szem előtt. A csak helyi forgalomban használt mellékállomások vonalcsillapítására nagyobb értékek is megengedhetők lennének, nehéz azonban előrelátni, hogy ezek a mellékállomások később nem vesznek-e részt az interurbán forgalomban. Nagyobb csillapítások lennének megengedhetők a csak házi forgalomban részvevő mellékállomások áramköreire is. Ha ezek nagyobb számban vannak, mérlegelni lehet, hogy érdemes-e részükre külön olcsóbb, nagyobb csillapítású hálózatot kiépíteni.

Az elmondottakban vázolni kívántuk azt, hogy miképpen kell átviteltechnikai szempontokat figyelembe venni alközponti berendezések és alközponti hálózatok tervezésénél és megépítésénél úgy, hogy a CCIF által javasolt előírások betarthatók legyenek, s az egyes alközponti mellékállomások is kifogástalan távolsági távbeszélő szolgáltatásban részesüljenek.

Küzdjünk a foglalkozási betegségek és munkaártalmak ellen!

A munkavédelem terén a felszabadulás utáni jelentékeny fejlődésből a posta is kivette a részét.

A fejlődés különösen a balesetelhárítás és az üzem (munka) egészségügy vonalán figyelemreméltó.

A postánál a balesetelhárítás új alapokon való megszervezése felsőbb kormányzati rendelkezések alapján (154/6/1951. N. T. hat.) 1951. májusában indult meg.

Rövid két esztendő alatt a Szovjetunió munkavédelmi rendszerének iránymutatása nyomán a fejlődésnek már több fontos állomásához érkeztünk el.

A posta műszaki és forgalmi ágazatában egyaránt kiépítettük a balesetelhárítási hálózatot. Eltre hívtuk a munkavédelmi (biztonsági) megbízottak intézményét.

Ma már a postai szolgáltatban a munkavédelem irányítását legtöbb súlyponti helyen, szakképesített — biztonsági technikai vizsgát tett — személyek végzik.

A dolgozók általában felismerték a munkavédelmi kérdések fontosságát.

A biztonsági technikai tanfolyamra kijelölt dolgozók jelentékeny része a vizsgán átlagon felüli eredményt ért el.

A forgalmi tagozaton — például — 14 biztonsági megbízott közül 7 kiváló (ötös) eredménnyel tette le a szakbiztonsági (Po. Min. Eü. Min. és SZOT) előtt a biztonsági technikai vizsgát.

Különösen kitüntek e téren a volt budapesti, szegedi igazgatóságok, a keleti felügyelő hivatal, a Budapest 62 felügyelő hivatal által tanfolyamra rendelt dolgozók (Galambos László, Laudisz István, Szélig Gyula, Nezsényi Miklós Somlai Kálmán).

A műszaki szolgáltatban Kosutány Béla egyik legjobban szakképzett biztonsági megbízott.

Elérkezett annak ideje, hogy a biztonsági megbízottak a balesetelhárításon kívül a foglalkozási betegségek és ártalmak ellen is megkezdjék a tervszerű munkát.

A posta műszaki és forgalmi szolgáltatban egyaránt szükségzerű e kérdéssel behatóan foglalkozni, mert számos olyan munkaterület van mindkét ágazatban, ahol a dolgozókat kifejezetten foglalkozási betegség, vagy olyan munkaártalom érheti, mely egészségüket vagy munkaképességüket kedvezőtlenül befolyásolja.

A munkájukat egészségre káros körülmények között végző dolgozókat — a Munka Törvénykönyv előírása szerint — (VIII. 90. §.) a munkaadó köteles az Eü. Min. által meghatározott időközökben orvosi vizsgálatra küldeni. Ha az időszakos orvosi vizsgálat megállapítja, hogy a munkakörülmények a dolgozó egészségére ártalmasak, úgy a dolgozót más munkakörbe kell áthelyezni.

A biztonsági megbízott — és ahol van az üzemorvos — tehát köteles éberen őrködni, hogy a foglalkozási betegség vagy munkaártalom veszélyének kitett munkaterületen dolgozókat az előírt időközökben szakorvosi vizsgálat alá vessék és ennek eredményéhez képest egészségük védelme érdekében a szükséges intézkedések — el ne maradjanak.

Ólommérgezés

A posta műszaki szolgáltatban a járműtelep akkumulátor-műhelyében, a kábelépítés és ferntartásnál egyik legáltalánosabb foglalkozási betegség az ólom, illetve annak vegyületei és összetevői okozta mérgezés.

Ez a mérgezés felléphet ólmot tartal-

mazó érceknek kezelésénél, ócska cinknek és darabos ólomnak vegyítésénél, ólom összetételű anyagok gyártásánál, ólmot tartalmazó zománccok készítésénél és felhasználásánál ólomreszelékkel és ólomtartalmú hamuval való csiszolásnál, akkumulátorok kezelésénél, javításánál.

De felléphet ez a mérgezés a posta ipari jellegű javítóműhelyeiben is a fenti munkáknál, mert ezek ólmot tartalmazó mázak, kötőanyagok kezelésével járhatnak. A házinyomdáknál és a sokszorosításnál ugyancsak fennáll ez a veszélyforrás.

Az ólom általában a légző utak nyálkahártyáin keresztül jut a vérbe, de bejuthat az emésztőutakon keresztül is a szervezetbe: a por, a gőzök elnyelése, az ólommal szennyezett táplálék fogyasztása, szennyezett cigaretta elszívása által.

A mérgezés korai tünete a sárgaság, mely eleinte általában még nem mutatkozik meg teljesen.

Gyakran találkozunk ólommérgezésnél az íny szürkésfekete, vagy lila színeződésével, különösen a metszőfogak tövében (ú. n. ólomszegély).

Legsúlyosabb, de ritkán előforduló tünet az éles, kínzó, görcsös hastáji fájdalom.

Az ólommérgezés megelőzésének legfontosabb módja az egyéni és környezet tisztaság, étkezés, dohányszívás előtt szappannal való gondos kézmosás és a szájjüreg, fogak rendszeres tisztántartása, gondozása az ólomlerakodás megakadályozása végett.

Az ólom veszélyének kitett dolgozók rendszeres szűrővizsgálaton esnek át és ennek eredményéhez képest szükség esetén más munkakörbe kerülnek.

A biztonsági megbízott feladata, hogy az ólommérgezés megelőzésének lehető-

segeit a dolgozók között tudatosítsa s e téren a helyi munkavédelmi felügyelővel együtt minden lehetőt kövessen el.

Jellemző foglalkozási ártalom a forgalmi és műszaki szolgálatban egyaránt

a visszártágulás, lúdtalp és a sérv.

A visszártágulás felléphet olyan dolgozóknál, akiknek munkája hosszas járással, vagy állással kapcsolatos. Ilyenek: kézbesítők, irányítási munkakörben foglalkoztatottak, mozgóposta kezelők, távirámunkások, műszereszek stb.

Olyan dolgozókat, akiknek visszártágulásuk van, lehetőség szerint helyezük át az álló és nagyobb megterheléssel járó munkából olyan beosztásba, amely ülve és kisebb megterheléssel végezhető.

Különösen vigyázni kell arra, hogy hosszas állással, járással és teherhordással kapcsolatos munkákhoz ne oszszunk be olyan fiatalkorúakat, akiknél a kötelező előzetes orvosi vizsgálat kezdetleges vagy már kifejlődött visszártágulást állapított meg. A visszártágulásban szenvedő dolgozók előtt a gumi-harisnyaviseles fontosságát hangsúlyozzuk ki.

Az ú. n. lúdtalpnak a foglalkozással való kapcsolata kétségtelen a kézbesítőknél, kijáró műszaki személyzetnél és általában a hosszas járással, állással, terhek emelésével, hordozásával kapcsolatos munkát végzőknél. (pl. postaközvetítő, rakodó, stabil és mozgópostai raktárkezelő személyzet stb.). A terhes beosztásban eltöltött hosszabb idő és a magasabb életkor is közrehat a lúdtalp kifejlődésében.

A kifejlődött lúdtalp esetén a lábizmok gyorsan kimerülnek, talp és ischiasszerű fájdalmak jelentkeznek s a betegség következtében a munkaképesség és teljesítmény fokozatosan romlik.

A megelőzés leghatásosabb eszköze, hogy az ilyen beosztásban lévő dolgozókat időközönként szakorvosi vizsgálatra küldjük és főként megfelelő felvilágosító munkát végezzünk aziránt, hogy az orvos által rendelt lúdtalpbetétet vagy gördülő cipőtalpat az érdekeltek beszerezzék és használják is. A kezdeti kényelmetlenség miatt ugyanis a legtöbb beteg nem használja a szakorvos által előírt gyógyászati eszközöket.

A nehezebb fizikai munkát végző forgalmi és műszaki dolgozóknál (pl. közvetítők, rakolók, járatosok, szállítómunkások stb.) a hasfal izmainak hosszantartó és jelentős feszültsége, megterhelése következtében az elülső hasfal sérvre

léphet fel (köldök-, lágyék- és medence-sérv).

A sérv kifejlődését elősegítheti az általános testi leromlás, valamint az idősebb kor is.

A sérv kifejlődésének megelőzése céljából a jelentős fizikai erőfeszítéssel járó munkamozzanatok gépesítésére, a teherfelvonók minél szélesebbkörű alkalmazására kell törekedni.

Ügyelni kell arra, hogy a dolgozóink erejüket meghaladó terheket egyedül ne emeljenek. Különösen kell vigyázni a fiatalkorúakra, akik közül sokan hajlamosak erejüket meghaladó teljesítményekre.

A nehezebb testi munkát végző pihe-nő idejét feltétlenül biztosítani kell.

Jó eredményeket lehet elérni megelőzés szempontjából a rendszeres testgyakorlással mint foglalkozási edzéssel.

Fiatalkorú betegeknel a műtét általában gyógyulást eredményez.

Ha a műtét nem szükségszerű, vagy a dolgozó ennek nem akarja magát alávetni, legalább viseljen betegségének megfelelő sérvkötőt, mellyel elejét veheti a baj súlyosbodásának.

Légzőszervek megbetegedése

Veszedelemes ellensége a postaforgalmi és műszaki dolgozók egészségének a padlóra, falakra és a különböző műszaki és egyéb berendezésekre leülepedett por. Az állandó porbelélegzés által előidézett betegségek különbözők. Legsúlyosabb következmény a tüdőtuberkulózis (tbc). A szabad kovácsat — tartalmazó por hosszabb időn át való belélegzése — szilikózis kifejlődését idézheti elő.

A leülepedett port nedves eljárással s ahol van, porszívóval kell eltávolítani.

Fontos eltávolítani a port a központi fűtés készülékeiről, csövekről, radiátorokról, mert e készülékekre rakodott por odaéghet és rontja a levegőt. A por minden munkahelyen kisebb-nagyobb mértékben jelentkezik.

Legjobb megelőzés a tisztaság fenntartása.

Dolgozóink egészségét veszélyeztető foglalkozási ártalmak felsorolását folytathatnánk.

A szovjet munkaegészségügy (I. Lejtesz, Marcinkovszkij—Hocjanov 1952. évi kiadású szakkönyve) a visszártágulást, sérvet, lúdtalpat, a hosszabb idő óta nehéz testi munkát végző dolgozóknál a foglalkozási betegségnek minősíti.

A Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes

Ertekezlet által elfogadott egyezmény hasonlóképpen, a dolgozóknak megerősítésből kifolyólag történt ilyen természetű megbetegedéseit ugyancsak foglalkozási ártalmak közé sorolja. Az ilyen irányú szűrővizsgálatok rendszeresítése s e megbetegedések foglalkozási jellegének megállapítása most van folyamatban.

Ettől függetlenül azonban e foglalkozási természetű betegségek és ártalmak csökkentése érdekében megelőző, elhárító tevékenységet meg kell szervezni.

Célszerű, ha a nagyobb üzemek biztonsági megbízottai kísérletképpen felméri a dolgozóknak ilyen megbetegedések szempontjából leginkább érintett részét, az Sz. T. K. kerületi szakrendelői útján.

Az egészségvédelem, a munkakörülmények kedvezőbbé tétele, a munkaadónak és a dolgozóknak egyaránt érdeke, a termelékenység emelése, illetve a munkaképesség fenntartása végett.

Az ötéves terv teljesítése és túlteljesítése szorosan összefügg a dolgozók egészségvédelmének minél szélesebb körben való gyors kiépítésével.

A biztonsági megbízottak tehát, — a gondozásukra bízott terület baleseti veszélyforrásainak csökkentésén kívül — küzdenek a foglalkozási betegségek és ártalmak ellen s a munka-környezet egészségügyi előfeltételeinek minél kedvezőbb megvalósítására is törekedjenek.

Üzemeink és hivatalaink biztonsági megbízottai, legyenek — a szakszervezeti munkavédelmi felügyelővel együtt — legfőbb őrői a dolgozók egészségének.

Polgár Géza.

SZOCIALISTA POSTA

A Postás Dolgozók Szaklapja

Megjelenik havonta kétszer,

5-én és 20-án

Felelős szerkesztő: **Ambrus Imre**

Szerkesztőség: Budapest

XII., Krisztina-krt 6. T.: 151-415

Felelős kiadó: **Szöllősi Ernő**

Kiadja: a Közlekedési Kiadó

VII., Dob-u. 73. T.: 224-444

Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda

Budapest, V., József nádor-tér 1.

Telefon: 180-850.

Előfizetés és ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. (üzlethelyiség) T.: 183-002

Előfizetési ára: Egy évre 12.— Ft.

félévre 6.— Ft, negyedévre 3.— Ft

Csekk számszám: 61.227

Nyomatott 3000 példányban

2-532678. Athenaeum

(F. v. Soproni Béla)

Rövidesen megjelenik:

C. C. I. F. (A Nemzetközi Távközlési Tanácsadó Bizottság) XVI. Közgyűlésének határozatai.

A határozatok azokat a műszaki előírásokat tartalmazzák, amelyek a távközlési összeköttetéseknek és hálózatok tervezésének, létesítésének és karbantartásának alapjait kell képezniük. Iránytűmutatók ezek a műszaki előírások az alkatrészek és berendezések gyártásánál is és már meglévő hálózatok vagy berendezések más távközlési szolgálatokhoz való kapcsolásánál is.

A kötet anyaga az átviteli rendszerek létesítésé-

nek általános szabályaival, a minőségi és karbantartási előírásokkal foglalkozik, emellett ismerteti a rádiótávbeszélő összeköttetések összeköttetésének lehetőségét vezetékes hálózatokkal, táviró és távbeszélő üzembentartását ugyanazon az áramkörön.

A KÖZLEKEDÉSI KIADÓ kiadása

Már most előjegyezhető az Allami Könyvesboltokban.